

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: اعداد صلاة/نوافل

بنده نوشته ام که یک وقتی چند تن از علماء اهل سنت از عربستان سعودی به خدمت آیت الله العظمی آقای بروجردی اعلی الله مقامه رسیدند و هدایایی من جمله لباس و قران برای ایشان آوردند، آقا فرمودند من هدیه قبول نمی کنم ولی خب چون اصرار کردند قران را برداشتند، آنها گفتند بیاید کاری کنیم که همه مسلمانان رسانند و گفتند بیاید کاری کنیم که همه مسلمانان حج را به یک صورت انجام بدهند و این اختلاف برداشته بشود، ایشان فرمودند حج ما همان حجی است که در کتب شما ذکر شده! و این شما هستید که از کتب خودتان غافل هستید و طور دیگری عمل می کنید، بعد ایشان که بسیار به اقوال عامه مسلط بودند آدرسی از سنن ابی داود جلد ۲ باب صفة حجة النبی صلی الله علیه و آله و سلم دادند و روایتی که مفصل هم هست به سند خودشان از جابر بن عبدالله انصاری نقل کردند که از امام باقر علیه السلام کیفیت حج را پرسیده و حضرت دقیقاً همانطور که ما حج را انجام می دهیم بیان کرده پس در واقع این شما هستید که به کتب خودتان عمل نمی کنید، علی ای حال آقای بروجردی با توجه به موقعیت و جایگاهی که داشتند ارتباط بسیار قوی با علماء اهل سنت داشتند و توانستند فقه شیعه و کتب ما را به آنها معرفی کنند و حتی توانستند کرسی تدریس فقه شیعه را در مصر تاسیس کنند.

تا به حالا درباره اعداد نوافل و نماز وتیره مطالبی را نقل کردیم و اخباری که در این رابطه وارد شده را دسته بندی کردیم.

مطلبی را از کتاب "تبیان الصلاة" تالیف مرحوم آیت الله شیخ علی صافی که در واقع تقریرات بحث خارج صلاة آیت الله العظمی آقای بروجردی اعلی الله مقامه می باشد نقل می کنیم، در جلد سوم تبیان الصلاة چند مطلب درباره اعداد نوافل ذکر شده:

اول اینکه از اخبار اهل بیت علیهم السلام استفاده می شود که نوافل تنها یک امر دارند که به مجموعش تعلق پیدا کرده یعنی عدد نوافل اثری دارند و امر نیز به مجموع عدد نوافل تعلق گرفته لذا اگر کسی می تواند تمامش را باید بخواند و اگر نمی تواند ساقط است و دیگر کمتر از تعداد مذکور در روایات نمی توان خواند مثلاً نمی توان هشت رکعت نافله را دو رکعت یا چهار رکعت خواند خلافاً لصاحب جواهر و حاج آقا رضای همدانی.

آقای بروجردی می فرماید صاحب جواهر برای جواز اتیان بعضها فی کل النوافل چهار وجه ذکر کرده؛ اول بالاصل، دوم مقتضی یعنی همان امر موجود است، سوم اینکه نافله نواقص فریضه را تکمیل می کند حالا به هر اندازه ای که از نوافل خوانده شود به همان مقدار نواقصش تکمیل می شود، چهارم اینکه واجب نیست ما نافله را اکمال کنیم بلکه اگر دو رکعت نیز بخوانیم باز نافله محسوب می شود.

آیت الله العظمی بروجردی در جواب صاحب جواهر می فرماید؛

اولاً این اصل که صاحب جواهر فرموده بالاصل چه اصلی است، اگر اصل عدم ارتباط دو رکعت با رکعات

دیگر باشد یا به عبارت دیگر اصل آن است که امر به مجموع رکعات نوافل تعلق پیدا نکرده بلکه به دو رکعت آن نیز به طور مجزا امر تعلق گرفته که خب این می شود استصحاب و درست است که استصحاب عرش الاصول و فرش الادله می باشد ولی خب استصحاب حالت سابقه می خواهد که در اینجا حالت سابقه ای وجود ندارد، حالا ممکن است گفته شود ما عدم ازلی را استصحاب می کنیم چون هر حادثی مسبوق به عدم است بنابراین اصل عدم تعلق امر به کل است لذا می توان دو رکعت نیز خواند به عبارت دیگر لازمه عقلی عدم تعلق امر به کل آن است که به جزء نیز تعلق پیدا کند که خب این اصل مثبت است و حجت نیست لذا صاحب جواهر در اجرای اصل اشتباه کرده. در جواب بقیه وجوه مذکور در کلام صاحب جواهر نیز اینطور جواب داده شده که ما تابع روایات هستیم، و امر و خاصیت و اثر و ثواب متعلق به کل می باشد. بقیه بحث بماند برای جلسه بعد إن شاء الله تعالی... .

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین